

Toetsingsadvies over het milieueffectrapport
Uitbreiding varkenshouderij Van Gisbergen
te Hooge Mierde
en de aanvulling daarop

14 maart 2002

1175-45

ISBN 90-421-0938-6
Utrecht, Commissie voor de milieueffectrapportage.

INHOUDSOPGAVE

1. INLEIDING.....	1
2. OORDEEL OVER HET MER EN DE AANVULLING.....	2
2.1 Algemeen	2
2.2 Toelichting op het oordeel en aanbevelingen voor de besluitvorming .	2
2.2.1 MMA	2
2.2.2 Effecten op de natuur	3
2.2.3 Onduidelijke dan wel onjuiste geurberekeningen.....	4
2.2.4 Reconstructie en milieueffectrapportage	4

1. INLEIDING

De heer Van Gisbergen uit Hooge Mierde heeft het voornemen om zijn bestaande bedrijf – een varkenshouderij – uit te breiden en te wijzigen. Naast aanpassing van de bedrijfsvoering zal er nieuwbouw plaatsvinden voor de huisvesting van 1.120 zeugen en 4.600 gespeende biggen. Vanwege het aantal zeugenplaatsen van deze uitbreiding is dit initiatief m.e.r.-plichtig.

Bij brief van 12 december 2001¹ heeft de gemeente Reusel-De Mierden de Commissie voor de milieueffectrapportage (m.e.r.) in de gelegenheid gesteld om advies uit te brengen over het opgestelde milieueffectrapport (MER). Het MER is op 14 december 2001 ter inzage gelegd².

Het advies is opgesteld door een werkgroep van de Commissie voor de m.e.r.³ De werkgroep treedt op namens de Commissie voor de m.e.r. en wordt verder in dit advies 'de Commissie' genoemd.

De Commissie heeft kennis genomen van de inspraakreacties en adviezen⁴, die zij van het bevoegd gezag heeft ontvangen.

Op grond van artikel 7.26, lid 1 van de Wm toetst de Commissie:

- aan de richtlijnen van het MER⁵, zoals vastgesteld op 11 september 2001;
- op eventuele onjuistheden⁶;
- aan de wettelijke regels voor de inhoud van een MER⁷.

Tijdens de toetsing inventariseert de Commissie eerst of er tekortkomingen zijn in het voldoen aan de wettelijke vereisten en de richtlijnen en gaat zij na welke onderdelen van het MER in aanmerking komen voor een positieve vermelding. Vervolgens beoordeelt de Commissie de ernst van de tekortkomingen. Daarbij staat de vraag centraal of de benodigde informatie aanwezig is om het milieubelang een volwaardige plaats te geven bij het besluit over het verlenen van een Wm-vergunning.

Is dat naar haar mening niet het geval dan betreft het een *essentiële tekortkoming*. De Commissie zal dan adviseren tot een aanvulling. Overige tekortkomingen worden in het toetsingsadvies opgenomen, voor zover ze kunnen worden verwerkt tot duidelijke aanbevelingen voor het bevoegde gezag. Deze werkwijze impliceert dat de Commissie zich in het advies tot hoofdzaken beperkt en niet ingaat op onjuistheden of onvolkomenheden van ondergeschikt belang. De Commissie heeft tijdens de toetsing geconstateerd dat er sprake was van enkele essentiële tekortkomingen. De initiatiefnemer heeft binnen de

---

¹ Zie bijlage 1.

² Zie bijlage 2.

³ Zie bijlage 3 voor de samenstelling van de werkgroep en andere projectgegevens.

⁴ Zie bijlage 4 voor een lijst hiervan.

⁵ Wm, artikel 7.23, lid 2.

⁶ Wm, artikel 7.23, lid 2.

⁷ Wm, artikel 7.10.

adviestermijn de door de Commissie gewenste informatie aangeleverd in de vorm van een aanvulling op het MER. Deze aanvulling heeft de Commissie betrokken bij haar eindoordeel. De Commissie adviseert het Bevoegd Gezag om deze aanvulling alsnog – bijvoorbeeld bij het te nemen besluit tot vergunningverlening - openbaar te maken.

2. OORDEEL OVER HET MER EN DE AANVULLING

2.1 Algemeen

De Commissie is van oordeel dat **de essentiële informatie in het MER en de aanvulling daarop aanwezig** is.

De Commissie heeft geconstateerd dat het MER in eerste instantie niet volledig was en dat daarin essentiële informatie ontbrak. De ontbrekende informatie betrof een goed uitgewerkt meest milieuvriendelijk alternatief (MMA), de effecten op de natuur en onduidelijke dan wel onjuiste geurberekeningen.

De door de initiatiefnemer geleverde aanvullende informatie op het MER heeft is deze leemte voorzien.

Er is nu – op basis van het MER en de aanvulling daarop – sprake van voldoende informatie met betrekking tot de mogelijke milieugevolgen.

De Commissie merkt overigens op dat dit een milieuvergunningverlening betreft met een reeds voor de huidige inrichting overbelaste situatie qua geurhinder. Met de in het MER beschreven maatregelen die getroffen gaan worden in de voorgenomen activiteit treedt er volgens de huidige beoordelingsrichtlijn voor geurhinder geen verbetering op qua overbelasting van de omgeving.

2.2 Toelichting op het oordeel en aanbevelingen voor de besluitvorming

2.2.1 MMA

In het MER was sprake van een zeer summier MMA – alleen het toevoegen van een biologische luchtwasser – waarbij geconcludeerd werd dat het MMA veelal ongunstiger scoorde ten opzichte van het voorkeursalternatief en daardoor al eigenlijk geen echt MMA kon zijn.

In de aanvulling is aansluiting gezocht en gevonden bij de richtlijnen en op basis van de nu voorliggende informatie is er sprake van een reëel MMA en een correcte beschrijving van de milieueffecten van het MMA. Dit MMA dient door het Bevoegd Gezag betrokken te worden bij de vergunningverlening.

Ten aanzien van het in de aanvulling gepresenteerde MER heeft de Commissie een aantal opmerkingen.

Ten aanzien van dierenwelzijn zal bij het toepassen van het totale MMA er inderdaad geen afname van ammoniak in de stallen zelf zijn. Echter, dat weegt

niet op tegen het gebruik van stro in de stal voor gaste en dragende zeugen. Het ammoniakgehalte in deze voorgestelde strostal is bovendien veel lager dan bij traditionele stallen.

De geurbelasting is een belangrijk element in het voorliggende MER. Volgens de huidige geurrichtlijn leidt de nulsituatie tot een overbelasting van de vijf omliggende woningen en voldoet niet aan de criteria van de richtlijn. In het voorgenomen initiatief neemt deze overbelasting niet af. De introductie van spoelgoten en bijproducten zal juist meer risico's geven, hoewel deze gegevens met het huidige cijfermateriaal en methodes nog niet gekwantificeerd kunnen worden. De geurbelasting is zowel afhankelijk van de ligging van de emissiepunten als de omvang van de geuruitstoot. Het grote voordeel van het aangepaste MMA ten aanzien van de geurbelasting is de verplaatsing van de emissiepunten en het niet toepassen van spoelgoten en bijproducten. De vergelijking van de alternatieven laat echter ook zien dat de geuruitstoot van het MMA hoger ligt. De toepassing van de chemische wasser pakt zeer gunstig uit voor de ammoniakreductie, maar presteert ten opzichte van het voorgenomen initiatief minder qua geuremissie. Te overwegen valt een andere balans tussen geur- en ammoniakuitstoot te zoeken door in het MMA een ander type biggenstal toe te passen die wat meer ammoniak produceert maar minder geur uitstoot.

Over de bedrijfsvoering kan gemeld worden dat de opmerking dat strostallen niet zouden passen in deze bedrijfsomvang onjuist is. Met name in het Verenigd Koninkrijk, waar veel grote zeugenbedrijven zijn, zijn veel vergelijkbaar grote stallen op basis van stro uitgevoerd. Deze strostallen worden daarom ook wel Engelse strostallen genoemd.

- De Commissie adviseert het Bevoegd Gezag om het MMA, zoals beschreven in de aanvulling op het MER, inclusief het commentaar van de Commissie op dit MMA, te betrekken bij de besluitvorming omtrent de vergunningverlening.

2.2.2

Effecten op de natuur

In het MER werd melding gemaakt dat er in de omgeving van dit bedrijf een voor verzuring gevoelig gebied ligt. Onduidelijk was welk gebied dit betrof en wat de mogelijke gevolgen kunnen zijn van het voornemen voor dat voor verzuring gevoelige gebied.

De aanvulling op het MER geeft duidelijk aan om welk gebied het gaat en de effectbeschrijving is correct. Gezien de geringe van het huidige plangebied, alsmede de huidige functie daarvan en het niet voorkomen van populaties van te beschermen soorten kan dit niet leiden tot de noodzaak om een aanvullende inventarisatie uit te voeren⁸.

- De Commissie adviseert om de aanvullende informatie inzake effecten op de natuur te betrekken bij de besluitvorming.

---

⁸ Zie tevens bijlage 4, inspraakreactie nummer 1, waarin dit wel gesuggereerd wordt.

2.2.3

Onduidelijke dan wel onjuiste geurberekeningen

In het MER waren cijfers over het waarderingsstelsel en het meetstelsel door elkaar gehaald. Tevens zijn er betere ervaringscijfers te leveren. Omdat geur een van de belangrijkste aspecten is bij dit type activiteiten dienen de mogelijke geureffecten zo goed mogelijk beschreven te worden.

In de aanvulling op het MER is sprake van meer concrete informatie en deze is ook duidelijker dan de informatie op dit punt in het oorspronkelijke MER. Daarnaast heeft de Commissie een aantal opmerkingen, die mogelijk nuttig kunnen zijn voor zowel het Bevoegd Gezag als de initiatiefnemer.

In het meetrapport van IMAG worden gegevens ten aanzien van de geuruitstoot bij spoelen genoemd bij toepassing van een spoelsysteem in de stalrichting, maar deze gegevens zijn niet in het MER opgenomen.

Hoewel door het MMA meer geur uitgestoten wordt, is daarmee nog niet alles gezegd wat betreft de belasting van de omgeving. Hier speelt de afstand tussen emissiepunt en gevoelige objecten een belangrijke rol. De effecten van het verplaatsen van emissiepunten zijn lastig te kwantificeren zonder verspreidingsberekeningen. Het is begrijpelijk dat daarom in de beoordeling wordt teruggevallen op de afstandensystematiek van de richtlijn uit 1996 voor geurhinder. Niettemin kan het Bevoegd Gezag overwegen om te komen tot een meer onderbouwd inzicht door verspreidingsberekeningen te laten uitvoeren.

- De Commissie adviseert het Bevoegd Gezag om te overwegen geurverspreidingsberekeningen te laten uitvoeren waardoor tot een meer onderbouwd inzicht gekomen kan worden.

Ten overvloede merkt de Commissie op dat met de inwerkingtreding van de AMvB-huisvesting alle stallen niet zullen moeten worden omgebouwd naar Groen Label-systemen, maar deze moeten voldoen aan de eisen zoals die gesteld worden in de AMvB-huisvesting en die gaan vaak verder dan Groen Label.

2.2.4

Reconstructie en milieueffectrapportage

De provincie Noord-Brabant is voorbereidingen aan het treffen voor het opstellen van een zevental Reconstructieplannen en de voorgenomen activiteit - zoals beschreven in dit MER - kan van invloed kan zijn op deze plannen. Daarom adviseert de Commissie aan het Bevoegd Gezag, voor dat het besluit tot verlening van de vergunning genomen wordt, eerst contact op te nemen met het provinciaal bestuur van Noord-Brabant om te overleggen in hoeverre er rekening gehouden dient te worden met deze Reconstructieplannen en met name met eventueel toekomstige extensiveringsgebieden⁹ dan wel met de Groene Hoofdstructuur (GHS).

---

⁹ Zie daartoe tevens bijlage 4, inspraakreactie nummer 3, pagina 1 tweede alinea ten aanzien van mogelijk extensiveringsgebied.

- De Commissie adviseert het Bevoegd Gezag om contact op te nemen met het provinciaal bestuur van Noord-Brabant en om te overleggen in hoeverre er rekening gehouden dient te worden met de in voorbereiding zijnde Reconstructieplannen en de daarin aan te wijzen extensiveringsgebieden dan wel met de Groene Hoofdstructuur (GHS).